

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Debuxo de Arquitectura		Código	630G02002	
Titulación	Grao en Estudos de Arquitectura				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6	
Idioma	CastelánInglés				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Expresión Gráfica Arquitectónica				
Coordinación	Caridad Yañez, Eduardo		Correo electrónico	eduardo.caridad@udc.es	
Profesorado	Caridad Yañez, Eduardo Fernandez-Gago Longueira, Paula Mantiñan Campos, Carlos		Correo electrónico	eduardo.caridad@udc.es paula.fernandez-gago@udc.es carlos.mantinan@udc.es	
Web	https://campusvirtual.udc.gal/login/index.php				
Descrición xeral	<p>O obxectivo desta materia é que o alumno comece a adquirir as capacidades gráficas necesarias para enfrontarse aos retos de deseño e de proxecto que na carreira exporánselle desde o primeiro curso.</p> <p>A correcta evolución no desempeño desta habilidade gráfica, considérase moi importante para o futuro desenvolvemento da súa actividade profesional.</p> <p>Estas capacidades/habilidades refírense, como establece o vixente Plan de Estudos, ao Debuxo A man Alzada (DAMA) e á introdución ao Debuxo Arquitectónico.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Aptitude para aplicar os procedementos gráficos á representación de espazos e obxectos (T)
A2	Aptitude para concibir e representar os atributos visuais dos obxectos e dominar a proporción e as técnicas do debuxo, incluídas as informáticas. (T)
A3	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo dos sistemas de representación espacial.
A4	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo da análise e teoría da forma e as leis da percepción visual.
A5	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo da xeometría métrica e proyectiva.
A63	Elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente relacionado con calquera das disciplinas cursadas.
B1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita atoparse a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Coñecer a historia e as teorías da arquitectura, así coma as artes, tecnoloxías e ciencias humanas relacionadas con esta
B7	Coñecer o papel das belas artes como factor que pode influír na calidade da concepción arquitectónica
B12	Comprender as relacións entre as persoas e os edificios e entre estes e o seu entorno, así como a necesidade de relacionar os edificios e os espazos situados entre eles en función das necesidades e da escala humana
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A1	B1	C1
Capacidade para aplicar os sistemas de representación gráfica.	A1	B1	C1
		B4	C2
Capacidade para manexar os sistemas de proxección e corte.		B5	C3
		B6	C4
Capacidade para manexar os aspectos cuantitativos e selectivos da escala.		B7	C5
		B12	C6
Capacidade para establecer a relación entre o plano e a profundidade.			C7
Capacidade para estudar as proporcións.			C8
Capacidade para aplicar recursos gráficos utilizando diferentes técnicas.			
Capacidade para representar a figura humana, a textura, e dominar a proporción dos obxectos.	A2	B1	C1
		B4	C2
Coñecemento y comprensión das técnicas de debuxo, incluídas as informáticas todas elas fundamentais para el plantexamento correcto da habilidad proyectual, antesala da representación do proxecto.		B5	C3
		B6	C4
		B7	C5
Estudo pormenorizado dos estadios ou niveis de aprendizaxe gráfica, desde a etapa inicial perceptiva ata a etapa final da representación creativa.		B12	C6
			C7
			C8
Coñecemento e comprensión dos sistemas de representación espacial e a súa relación cos procedementos de ideación gráfica e de expresión visual das distintas fases do deseño arquitectónico y urbanístico.	A3	B1	C1
		B4	C2
		B5	C3
		B6	C4
		B7	C5
		B12	C6
			C7
			C8
Coñecemento e comprensión das leis da percepción visual e da proporción, as teorías da forma e da imaxe, as teorías estéticas da cor e os procedementos de estudo fenomenolóxico e analítico das formas arquitectónicas e urbanas.	A4	B1	C1
		B4	C2
		B5	C3
		B6	C4
		B7	C5
		B12	C6
			C7
			C8

Coñecemento e comprensión da xeometría métrica e proyectiva como fundamentos do trazado, deseño e composición arquitectónicos.	A5	B1 B4 B5 B6 B7 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Aptitude para aplicar os coñecementos e capacidades relativos a Sistemas de Representación, Representación Espacial, Ideación Gráfica e Análise de Formas na elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente e relacionado con calquera das materias cursadas.	A63	B1 B4 B5 B6 B7 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
DEBUXO A MAN ALZADA	<p>Metodoloxías da aprendizaxe gráfica aplicadas á representación arquitectónica.</p> <p>Representación expresiva como primeira fase da aprendizaxe gráfica.</p> <p>A perspectiva lineal aplicada ao debuxo a man alzada.</p> <p>Debuxo sensible e debuxo rigoroso.</p> <p>Representacións volumétricas expresivas: axonometrías, perspectiva...</p>
INTRODUCCIÓN AO DEBUXO ARQUITECTÓNICO	<p>A representación arquitectónica: plantas, alzados e seccións</p> <p>Escala/proporción.</p> <p>Convencións gráficas.</p> <p>Composición e rotulación.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	13	0	13

Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	40	90	130
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	0	4
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Con estas actividades preténdese orientar ao alumno nos contidos, as metodoloxías, os resultados da aprendizaxe desta materia e de como vai ser avaliado para a súa superación.
Sesión maxistral	<p>Aínda que segundo o PDA existe unha hora de teoría independente asignada nesta materia (por unha cuestión administrativa e homogeneizadora da UDC durante a implantación dos plans adaptados a Bolonia), os contidos teóricos sempre se englobaron dentro da práctica como así o acreditan múltiples evidencias e comunicacións en xornadas de innovación docente. Os contidos da materia íranse expondo de maneira non lineal, na secuencia que os profesores estimen máis oportuna para obter os resultados previstos e en función da heteroxeneidade do grupo.</p> <p>En xeral, as sesións serán teórico-prácticas e realizaranse mediante exposicións orais, complementadas co uso de medios audiovisuais e outros recursos cuxa finalidade é transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p>
Obradoiro	<p>O taller é o núcleo principal da docencia desta materia.</p> <p>Esta metodoloxía está referida prioritariamente á aprendizaxe do %ou201Ccómo facer as cousas%ou201D e está enfocada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesorado.</p> <p>Neste taller englobanse tanto as clases prácticas presenciais como as sesións maxistras (ver o seu apartado correspondente), así como todo o traballo proposto polo profesorado e que o alumno debe desenvolver no tempo non presencial previsto para esta metodoloxía.</p> <p>O tempo total previsto para a materia dará lugar a un volume de traballo gráfico, que será determinado previamente polo profesorado e que terá carácter obrigatorio. De maneira xenérica todas as sesións de taller serán teórico-prácticas.</p> <p>O taller refírese ás dúas partes da materia especificadas no Plan de Estudos: a referente ao debuxo a man alzada e a referente á introdución ao debuxo arquitectónico.</p>
Proba obxectiva	As probas obxectivas son o conxunto de exercicios de carácter obrigatorio que o alumnado debe realizar tanto nas datas establecidas polo calendario oficial como naquelas datas indicadas polos profesores dentro do taller.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Proba obxectiva Actividades iniciais Sesión maxistral Obradoiro	<p>As tutorías teñen como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co traballo a realizar na materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.</p> <p>Nesta materia, enténdese como fundamental consultar co profesor os avances que se vaian realizando, de maneira progresiva, para que se poidan ofrecer as orientacións necesarias que aseguren a calidade dos traballos de acordo aos criterios que se indicarán en cada caso.</p> <p>Dada a importancia que para esta materia ten a atención personalizada, esta realizarase sempre previa cita para garantir tanto o cumprimento como a disposición temporal e evitar ao alumnado esperas innecesarias.</p> <p>Esta actividade académica desenvolverase polo profesorado, de forma individual ou en pequeno grupo, e poderá ser presencial ou virtual por Teams a elección de cada profesor/a.</p>
--	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realizarase unha PROBA OBXECTIVA final na que se esixe unha cualificación mínima de 5 en cada unha das partes da materia.	40
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Como xa se indicou a teoría desta materia está enfocada á súa práctica. É por iso que, aínda que aparece este ítem no apartado de avaliación, non se valora independentemente e, por tanto, non computa na avaliación.	0
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A63 B1 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	<p>En virtude das medidas de adaptación estipuladas nas Instrucións do 1 de xullo de 2021 da Secretaría Xeral de Universidades, para a cualificación final do TALLER utilízase un sistema de avaliación continua.</p> <p>O peso de cada traballo a realizar para cada unha das partes será fixado ao principio do cuadrimestre polo profesorado.</p> <p>Para aprobar o taller é preciso aprobar cada unha dos seus partes.</p> <p>A nota do Taller obterase aplicando os criterios expostos na presentación do cuadrimestre polo profesorado de cada grupo, valorando de forma ponderada o nivel gráfico final alcanzado polo alumnado en cada unha das partes.</p>	60

Observacións avaliación

1. Asistencia: A asistencia é obrigatoria. Unha asistencia por baixo do 80% suporá a consideración do alumno como non presentado. O 20% de faltas de asistencia é a porcentaxe que dá cobertura aos imponderables que podemos considerar como habituais.

2. Entregas de traballos: Salvo causa debidamente xustificada de acordo á normativa vixente, a non entrega dun traballo na data establecida para iso, implicará a cualificación de non presentado. Todos os traballos e debuxos realizados no taller recolleranse nas datas sinaladas no calendario da materia que se propón o día da presentación. Todas as entregas son inaprazables e calquera cambio deberá ser acordado entre os alumnos e o profesorado. O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial ou de modalidades específicas de aprendizaxe e apoio á diversidade, deberá entregar os traballos no seu prazo. De resultar imposible o anterior, e previa xustificación, deberá acordar previamente co profesorado unha nova data para a entrega ou para a realización do exercicio de control ou exame no seu caso. Para superar a materia, en calquera das dúas oportunidades oficiais do curso é requisito imprescindible realizar todo o traballo proposto co nivel mínimo de documentación e contidos mínimos establecidos e a adecuada tutela do profesor. En caso contrario o alumno será considerado non presentado. A tutela dos traballos propostos, só será considerada efectiva se o profesor tivo constancia do rendemento dos alumnos nos traballos realizados durante o tempo presencial da materia e se devandito rendemento é concordante co traballo realizado durante o tempo non presencial.

3. Segunda oportunidade de xullo: Os alumnos que non superasen a materia na primeira oportunidade están obrigados a presentar, para poder ser avaliados na segunda oportunidade, todos os traballos e/ou debuxos que non entregasen na primeira oportunidade. No Taller da parte de DA, os traballos suspensos ou non presentados na primeira oportunidade serán substituídos por outros similares [xa que a publicación a efectos didácticos das solucións do traballo feito durante o curso, para facilitar a autoavaliación, fai inviable seu uso cara a segunda oportunidade] En ditos traballos, que serán publicados o principio do segundo cuatrimestre, esixirase unha tutela efectiva similar a feita durante o curso. Elo co fin de evitar agravios comparativos cos aprobados na primeira oportunidade. De non haber unha tutela efectiva do traballo por parte do profesorado, a nota máxima posibel será un 5,00 no Taller. Os alumnos que se presenten unicamente na segunda oportunidade de xullo estarán especialmente obrigados á realización de todo o traballo solicitado durante o curso, o no apartado anterior, e en especial ao cumprimento do referente á tutela dos traballos propostos.

4. Tutorías: Dada a importancia que para esta materia ten a atención personalizada, esta realizarase sempre solicitando cita previa mediante correo electrónico, co obxectivo de optimizar a súa organización. Esta actividade académica desenvolverase polo profesorado, de forma individual ou en pequeno grupo, e poderá ser presencial ou virtual (por Teams) a elección de cada profesor/a. Isto tamén será de aplicación ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial.

5. Alumnos de programas de mobilidade: A docencia a alumnos de programas de mobilidade adaptarase axustando as condicións dos traballos propostos para o resto do alumnado. Para estes alumnos tamén se adaptarán as probas e exames de avaliación de ser preciso a xuízo do profesor/a.

6. Dispensa académica de exención de asistencia: Non se contempla dispensa académica de exención de asistencia por ser esta unha materia na que o taller é a metodoloxía fundamental. No entanto, o profesorado se o estima oportuno poderá eximir de asistencia ao alumnado que teña recoñecemento de dedicación a tempo parcial, con dita dispensa aínda que, en calquera caso, deberase cumprir todo o relativo á entrega de traballos e tutorías.

7. Plaxio: A detección de plaxio, así como a realización fraudulenta de probas ou actividades de avaliación, e unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso "0" na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de face á convocatoria extraordinaria. Independentemente de todo o anterior, todos os aspectos relacionados con Dispensa académica, dedicación a o estudo, permanencia e fraude académica rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.

{font-family:Wingdings;
panose-1:5 0 0 0 0 0 0 0 0;
mso-font-charset:2;
mso-generic-font-family:decorative;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:0 268435456 0 0 -2147483648 0;}@font-face
{font-family:"Cambria Math";
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:roman;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:3 0 0 0 1 0;}@font-face
{font-family:DengXian;
panose-1:2 1 6 0 3 1 1 1 1 1;
mso-font-alt:??;
mso-font-charset:134;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:-1610612033 953122042 22 0 262159 0;}@font-face
{font-family:Calibri;
panose-1:2 15 5 2 2 2 4 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:swiss;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-536859905 -1073732485 9 0 511 0;}@font-face
{font-family:Verdana;
panose-1:2 11 6 4 3 5 4 4 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:swiss;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-1593833729 1073750107 16 0 415 0;}@font-face
{font-family:"@DengXian";
panose-1:2 1 6 0 3 1 1 1 1 1;
mso-font-charset:134;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-1610612033 953122042 22 0 262159 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman";
mso-fareast-font-family:DengXian;
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-fareast-language:ES;}p
{mso-style-priority:99;
mso-margin-top-alt:auto;
margin-right:0cm;
mso-margin-bottom-alt:auto;
margin-left:0cm;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman";
mso-fareast-font-family:DengXian;
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";}MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-size:10.0pt;
mso-ansi-font-size:10.0pt;
mso-bidi-font-size:10.0pt;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}ol
{margin-bottom:0cm;}ul
{margin-bottom:0c}@font-face

{font-family:"Cambria Math";
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:roman;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-536870145 1107305727 0 0 415 0;}@font-face
{font-family:DengXian;
panose-1:2 1 6 0 3 1 1 1 1 1;
mso-font-alt:??;
mso-font-charset:134;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-1610612033 953122042 22 0 262159 0;}@font-face
{font-family:"@DengXian";
panose-1:2 1 6 0 3 1 1 1 1 1;
mso-font-charset:134;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-1610612033 953122042 22 0 262159 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman";
mso-fareast-font-family:DengXian;
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-fareast-language:ES;} .MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-size:10.0pt;
mso-ansi-font-size:10.0pt;
mso-bidi-font-size:10.0pt;
mso-fareast-language:ES;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Campanario, Gabriel (2012). THE ART OF THE URBAN SKETCHING. Massacgusetts. Ed. Quarry Books - Redondo, E. y Delgado, M. (). DIBUJO A MANO ALZADA PARA ARQUITECTOS.. Barcelona. Ed. Parramón - Cooper, Douglas (1992). DRAWING AND PERCEIVING. Nueva York. Ed. John Wiley & Sons - Ching, Francis (1999). DIBUJO Y PROYECTO. México. Ed. G.G. México - Ching, Francis (1982). MANUAL DE DIBUJO ARQUITECTÓNICO. México. Ed. G.G. México - Moneo, R. y Cortés, J. (1982). COMENTARIO SOBRE 20 ARQUITECTOS DEL SIGLO XX. Barcelona. Ed. U. Politecnica Cataluña - Dodson, Bert (1985). KEYS TO DRAWING . Cincinatti, Ohio. Ed. North Light Books - Dodson, Bert (2007). KEYS TO DRAWING WITH IMAGINATION. Cincinatti, Ohio. Ed. North Light Books - Porter y Goodman (1983-1984-1985). MANUAL DE TÉCNICAS GRÁFICAS PARA ARQUITECTOS. VOL 1,2,3 Y 4. Barcelona. Ed. G.G. - Uddin, M.S. (2000). DIBUJO AXONOMÉTRICO. México. Ed. McGraw Hill - Uddin, M.S. (2000). DIBUJO DE COMPOSICIÓN. México. Ed. McGraw Hill - Jacoby, Helmut (1973). NUEVOS DIBUJOS DE ARQUITECTURA. Barcelona. Ed. G.G. - Richards, James (2013). FREEHAND DRAWING AND DISCOVERY. New Jersey. Ed. Wiley and Son - Ching, Francis (1990). DRAWING. A CREATIVE PROCESS. New York. Ed. Wiley and Son - VanDyke, Scott (1984). DE LA LINEA AL DISEÑO. México. Ed. G.G. México - Edwards, Betty (1979). APRENDER A DIBUJAR CON EL LADO DERECHO DEL CEREBRO. Nueva York. Ed. Urano - Nicolaidis, Kimon (1990). The Natural Way to Draw: A Working Plan for Art Study. Harcourt Brace and Company
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xeometría Descritiva/630G02003

Introdución á Arquitectura /630G02005

Materias que continúan o temario

Análise de Formas Arquitectónicas/630G02007

Observacións

<p>Sería recomendable para o alumno que accede a esta materia que previamente en bacharelato cursase materias de representación gráfica e debuxo a man alzada.</p>

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías